
TRES-CENTES VIDES

Laura Cabedo Cabo

Salva molts hui, pare! Escolte abans de tancar la porta. És la veu de la meua filla des dels seus set anys, eixe lloc on la vida sembla encisadora, quasi mal·leable.

Un bellum ceruli cau sobre les teulades. Els carrers es fan profunds i els pensaments acreixen el seu color com les fulles netes on titil·len les últimes gotes gebrades. És la màgia d'eixe moment de quietud, quan para de nevar i tot vol contenir l'alé abans de congelar-se. Amb els ulls enterbolits, observe la matinada lletosa, com si m'enfrontara a un blanc absolut i haguera d'acostumar la vista a la romanalla dels records.

Jo era un jove ple de somnis quan vaig eixir de la facultat amb aquell títol davall del braç. Una ànima voluntariosa disposada a doblegar el patiment del món. La meua filla vol ser metge com jo. Sempre juga amb tintures etèries i embenatges, lligada a estetoscopis de plàstic on escolta a la perfecció els batecs inventats de les nines.

Des del porxe veig la Sara al saló. Llança a l'aire una besada de desdejuni, englotida per una baralla de papers i llibres que s'aferrissen sobre la taula. La seua tesi sobre Faulkner serà un èxit. Quan la llija al paranimf de la Universitat ja haurà nascut el nostre segon fill, eixa bola de tendresa acatxapada al seu ventre. La Sara és tota alegria i joventut. Estima amb els ulls, amb les mans i amb una confiança cega en l'amor, a este home madur i apaivagat que sóc.

La meua xiqueta entela el vidre amb el nas, lletreja una paraula que no escolte, després somriu i m'acomia. Comença a percebre el món que trepitja son pare. Al maletí ressona el rondineig dels quatre objectes que porte sempre al treball. Semblen animals menuts i tous que s'engrunsen al compàs dels passos. M'en recorden a ella.

El mateix tramvia de cada matí partix en dos la ciutat. Arranca lent, com un ancià amb la tos rovellada. Per la finestreta passen les avingudes, les terrasses mullades dels bars, que badallen un fumeig de café a esta nova jornada d'hivern. Els cinemes dormisquegen junt als vells indigents borratxos de sempre, i els vianants caminen moguts per mecanismes precisos cap a les seues destinacions. Algú és lliure al mig d'este paisatge?

Costera amunt, els edificis són braços. Imploren un sol que no arriba a trencar la corfa grisa dels núvols. Els seus pobladors transiten l'últim regalim d'una nit gelua de diumenge. Estic segur, com jo, somien una primavera de vestits frescos que traspuen la pell, flors als parcs, vesprades lentes i revetles de fira.

Els primers filats i el mur absorbixen el vidre. Els barrots verticals es desdibuixen de la vista i només queda l'horitzontal línia d'acer electrificat que delimita la presó.

La Sara mai em pregunta pels reclusos. Preferisc parlar-li d'amor que de treball. Només de vegades, la curiositat la impulsa a cercar, de manera indirecta, les qüestions més delicades: les malalties, els somnis i projectes, la vida sentimental dels ferrats al pavelló de màxima seguretat. Sempre li replique amb evasives en forma de cosquerelles, però amb tanta veritat, que quasi dol: – Veure't només una vegada al mes seria la pitjor de les condemnes –, i la bese amb fruïció, mentres ella juga a desmaiar-se i acabem a redolons pel terra.

L'Empar, la meua ajudanta, espera al baixador. Un furgó ens conduïx fins als tediosos controls. Ressons, corredors il·luminats per neons implacables, pavellons foscos de badalls semats, cel·les buides, sales farcides. A esta hora incerta, la consciència dels hòmens encara transita entre dos mons; després, la llibertat quedarà novament sotmesa a les misèries del dia.

Hui la veu de la meua filla retruny des dels vitralls, des dels altaveus de les quatre torres sentinelles, des dels canons antimotins de les terrasses. “*Salva molts...pare*”. No patixen cap malaltia, filla –impugne mentalment– només és la vida, que els ha inoculat el seu lent verí de desesperança.

Sobtadament, me'n recorde del número catorze. Kelé. Un home color banús, alt i magre. De seguida vaig saber que era innocent. Em va parlar dels avantpassats Massai que li acompanyaven en els moments difícils. A les retines li niuava la pau de les extenses sabanes africanes. Vaig imaginar els seus últims dies, tirat al catre remugant la mala sort del lloc erroni, a l'hora precisa. Entre bots i llances, peus junts i voluntat letàrgica per les fallides humanes, es va deixar anar tranquil, fins horitzons calitjosos i bandades d'ocells. Només a la presó, el seu únic sostre, va tindre la seguretat d'un plat calent de menjar, d'una nit sencera de son, d'un treball al xicotet taller d'ebenisteria del recinte, on va fer servir les seues mans negres de palmes blanques i fortes. Les mans de creuar fronteres i oceans amb les que va creure poder palpejar el món.

Davant de la màquina del café, l'Empar em dóna el comunicat del dia amb sabor a nicotina. Observe la seua serrellera rebel, tintada d'un caoba irreverent. Se li fa un caragol fins el buit. Li falta poc per a jubilar-se. Té la veu d'aquella ràdio que sonava en els '90, quan jo

vivia en un piset prop de la facultat. Llavors encara creia en Hipòcrates. Ella posseïx cadència i seguretat en les paraules, li fluïxen com a rius blaus, encara que arrosseguen fang i cadàvers. Jogue a inventar-la al seu xicotet apartament dels afores, llegint novel·les policíiques i menjant xocolata per oblidar els neguits d'un amor de joventut, que la va confinar per sempre en una soledat autoimposada.

Els seus llavis es descompassen i pronuncien la fatídica frase que pesa com una llosa:
...hui, pare.

–Què li passa alguna cosa, doctor?

–No, no, prosseguisca per favor.

–Número tres-cents...

–Pes?— pregunte contundent. Un eriçó recorre la meua esquena.

– 65 quilos.

–700 de Triopental. La resta segons procediment.

L'Empar em mira estranyada i apunta la xifra en l'informe. Travessem junts un corredor de sòls brillants, com de gel fos. Passem de llarg els dispensaris mèdics i encaminem els nostres cossos desperts cap al despatx del jutge.

Camilo és un home adust, de coll greu. Pronuncia lentament, mai gasta paraules de més. Als seus llavis les lleis revestixen una veritat absoluta. Només li vaig veure nerviós una vegada, per un retard meu que vaig haver de disculpar amb mentires.

La meua dona em creu en un despatx de taulellets blaus, amb la seua fotografia d'esposa somrient a la taula. Em pensa feliç entre presos en cua davant de la consulta, receptant analgèsics o subministrant preservatius. La meua filla pensa que em passe el dia pintant de iode els dits de les presoneres, que s'han fet pupa en pelar taronges amb ganivets de plàstic.

Els pensaments deambulen d'un costat a un altre, em sent somnàmbul. L'ànima oberta pels records 297, 298, 299... una fila d'hòmens invisibles que es perden després dels nostres passos fins a l'última reixa.

Pere, el guardià que sembla un lluitador de *Sumo* amb ocells als ulls, ens cedix el pas com sempre. Jo crec que Pere arriba a casa cada nit i obri amb els seus dits grossos totes les gabietes. De segur cau al sofà i disfruta d'eixe moment, quan per fi pot tancar els ulls i deixar-se'n anar. Les seues mans plenes de pinso s'omplin de pit-rojos i verderols. Alguns mengen de la seua llengua. Eixe lleu pessigolleig és el més adient a l'amor que ha sentit mai.

El número cent ix del no-res i s'encreua amb nosaltres. Em mira de gaidó amb una enrònia fosca als ulls. Recorde bé la seua fortalesa. Mai oblidaré com em preguntà, amb una il·lusió esgarriadora, si podria adonar-se del moment sublime de la mort. No va fer falta que negara els seus crims, els portava escrits al front com a pigues enceses. Cada vida segada se li havia incrustat, primer a la galta, després al mentó. Així, amb la cara tan tacada com el cor, porgava la culpa, l'obsessió per la sang pura i per les faldilles que mai va poder dominar.

Durant tots estos anys he intuït tantes vides. Este vell animal de pedra que transite és una metàfora del món. La seua estructura ossosa recull éssers tan dispars. El colossal ordre s'encabota en uniformar-los a l'estàndard, inabastable per a uns, exemple i oportunitat de ser millor per a altres. Però, jo sent que fora hi ha tants culpables, tants presos, que la llibertat ja no la delimiten els murs, sinó la ment, la maleïda consciència d'allò humà.

Un escarransit cubiculum amb un llumin de pereta em servix de vestidor. Ací em canvie la roba i deixe bona part de l'ànima. Hui, una palometa dóna voltes al voltant de la incandescència i, com els hòmens, circumda l'existència amb les ales cansades, sense saber quan cessarà l'atraient i poderosa llum.

Òbric el maletí, em penge l'estetoscopi. De reüll veig l'Ulisses de Joyce que mai llig al tramvia i la portada roja de la bíblia que no m'atrevisc a tocar. D'un menut compartiment aflora un paper. La meua filla va compondre este dibuix als cinc anys: un home allargat subjecta una gran xeringa repleta de líquid rosa. Sembla que sempre ho ha pressentit. Desmanotades lletres torçudes dibuixen la paraula "pare". Este esbós és el meu únic amic. ...297, 298, 299. Ho doblegue amb cura. La butxaca de la bata serà el seu refugi.

Un timbre em dóna l'avís. Travesse la foscúria que porta a la sala. La claredat dels neons és excessiva i em colpeja. Pertorba més la intranquil·litat i juga roïnes passades a la consciència. M'encamine al banc que l'Empar ha preparat amb l'instrumental i els fluids. A la meua esquena s'escolta baix el pertinaç xiuxiueig de la boca xicoteta del Pare Felix: “...*ego te absolvo a peccatis tuis. In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti* “.

El Jutge llig la sentència amb una solemnitat vellutada que se'm fa eterna. Sense poder evitar-ho, imagine la meua filla entre el públic de la sala de testimonis que s'obri després de l'espill, negre, tan negre com una nit sense lluna. Els seus llavis lletregen novament eixa paraula que no entenc.

Prepare una combinació injectable de les tres substàncies: l'hipnòtic, el paralitzant coronari i el respiratori. Empunye la mort, com si fóra una arma.

La número tres-cents: una dona. Té els ulls melangiosos i igualits. No ha volgut arribar sedada i em travessa amb la sorpresa i la valentia amb què contemplen els xiquets el món. Un suor fred recorre el meu front estamordit. Les dones són les més difícils. S'aferren, sempre han estat màquines perfectes de la vida. Fins en els pitjors moments, poden enlairar l'esperança. Les mans em tremolen i el cor percutix amb violència el pit. Els seus llavis tremolosos pronuncien eixa paraula intel·ligible.

Vint anys de treball i mai, fins a este instant, m'havia asfixiat tant la sensació que vindrà després, en arribar a casa. Soparem els tres a la cuina. Al fons la filera de presos emmudits, encapçalats per Kelé, assentats uns als muscles dels altres, miraran la televisió amb nosaltres, menjaran amb nosaltres, escoltaran els gemecs de la Sara quan acarone la seua pell xardorosa només una vegada al mes. Creixeran al seu ventre, alimentats per cada impuls del seu cor. Amagats davall el llit de la meua filla, imploraran vida, aferrats als meus turmells mentres li faig una besada de bona nit.

Una sola frase, una simple frase de llavis de la tendresa, ha obert la clivella. Més forta que els interminables cursos de preparació psicològica. Capaç d'esquerdar totes les tesis freudianes. 297, 298, 299... Ni un més! Demà altres escriuran l'informe. Ací, a esta vora on la vida i la mort s'estrenyen com dos llibres al seu prestatge, cride amb força: si la humanitat fóra capaç de reunir la pietat del món, els hòmens mai moririen del tot!

Davant de l'estupor de Camilo, el jutge, que em mira per damunt de les seues ulleres. Davant del brollador que es vessa des de les pupil·les de la dona lligada a la llitera. Davant la sorpresa dels testimonis que esperen una trista redempció del seu acorament darrere del vidre. Davant de tots ells, estupefactes, estenc l'avantbraç i projecte el licor púrpura de la gran xeringa en la meua vena, unflada pel fàstic i la por.

El desig furiós de morir dóna pas al blanc límpid del silenci i al perfum dolç de la llibertat. Per fi, creue el llindar d'esta presó de la consciència, on he estat captiu tant de temps. Tal vegada, la mort també odia la seua obligació de matar.

S-a-l-v-a- 't! Murmura la meua filla pegada al vidre del porxe, abans que tot es congele. Somriu, i jo amb ella.